

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fartygsapotek

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om fartygsapotek. Propositionen grundar sig på Internationella arbetsorganisationens konvention om arbete till sjöss och rådets direktiv om minimikrav avseende säkerhet och hälsa för förbättrad medicinsk behandling ombord på fartyg.

Lagen ska med några undantag tillämpas på alla finska fartyg där det arbetar fartygspersonal. Syftet med lagen är att säkerställa att fartygspersonal har möjlighet att vid behov få adekvat första hjälpen och sjukvård ombord.

Lagförslaget innehåller bestämmelser om redarens och befälhavarens skyldigheter i fråga om fartygsapoteket, fartygsapotekets

innehåll, förvaring och användning, översyn av fartygsapoteket samt livbåtarnas och räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning och översynen av dem. I den föreslagna lagen föreskrivs det också om undantag, tillsyn och skyldighet att lämna uppgifter. I lagen ingår dessutom bestämmelser om ändringssökande, påföljder och bemyndigande att utfärda förordning.

Genom den föreslagna lagen kommer bestämmelserna om fartygsapotek att finnas på lagnivå, så som det förutsätts i grundlagen. För närvarande ingår dessa bestämmelser i en föreskrift om fartygsapotek som har meddelats av Sjöfartsstyrelsen.

Lagen avses träda i kraft våren 2015.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
1.1 Lagstiftning och praxis	3
1.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU	5
Sjöarbetskonventionen	5
Direktivet om fartygssjukvård	6
Internationella sjöfartsorganisationens internationella kod för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg	7
Övriga länder	8
1.3 Bedömning av nuläget	8
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	9
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	9
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	10
DETALJMOTIVERING	11
1 LAGFÖRSLAG	11
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	20
3 IKRAFTTRÄDANDE	20
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	20
LAGFÖRSLAG	22
Lag om fartygsapotek	22

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

Bestämmelser om fartygsapotek finns i den dåvarande Sjöfartsstyrelsens (fr.o.m. 1998 Sjöfartsverket) beslut om fartygsapotek Dnr 33/033/94, nedan *föreskriften om fartygsapotek*, som utfärdades den 12 december 1994. Föreskriften om fartygsapotek trädde i kraft vid ingången av 1995. Genom föreskriften om fartygsapotek har man genomfört rådets direktiv 92/29/EEG om minimikrav avseende säkerhet och hälsa för förbättrad medicinsk behandling ombord på fartyg, nedan *direktivet om fartygssjukvård*, och delvis Internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention nr 164, som gäller hälso- och sjukvården för sjömän. Konvention nr 164 är inte längre i kraft. Bestämmelserna om hälsoskyddet och sjukvården för sjömän finns numera i ILO:s konvention om arbete till sjöss från 2006 (FördrS 52/2013), nedan *sjöarbetskonventionen*, som i Finland trädde i kraft den 9 januari 2014.

Vid ingången av 2010 lades Sjöfartsverket ned i samband med ämbetsverksreformen inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde, och en del av verkets funktioner fördes över till Trafiksäkerhetsverket och Trafikverket som då hade inrättats. Sjöfartsverkets sjösäkerhetsfunktion blev en del av Trafiksäkerhetsverket. Enligt en övergångsbestämmelse i 6 § i lagen om Trafikverket (862/2009) förblir dock Sjöfartsverkets föreskrifter i kraft tills något annat bestäms eller föreskrivs om tillämpningen av dem.

Föreskriften om fartygsapotek har utfärdats med stöd av ett bemyndigande i 55 § i förordningen angående handelsfartyg (103/1924). Förordningen angående handelsfartyg upphävdes den 1 januari 2010 genom lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009). Bemyndigandet för förordningen angående handelsfartyg

fanns i 1 kap. 8 § i sjölagen (674/1994), men den paragrafen upphävdes den 1 januari 2010 genom lagen om ändring av sjölagen (1688/2009).

I förordningen om fartygsapotek finns en beslutsdel, som innehåller de egentliga bestämmelserna om fartygsapotek, och bilagorna I–III, som innehåller förteckningar över läkemedel och behandlingsutrustning. I 1 § i beslutet anges vilka fartyg beslutet tillämpas på och vilka fartyg som inte hör till dess tillämpningsområde. Enligt 3 § i beslutet delas fartygen in i fartygsklasserna A, B och C på basis av det fartområde de trafikerar och delvis också på basis av fartygstypen. Bestämmelser om fartygsapotekets innehåll och om hur det bestäms utifrån fartygsklass och antalet ombordanställda finns i 4 och 5 § i beslutet. I 6 § i beslutet föreskrivs det om de motgifter som det krävs att fartyg som transporterar farliga ämnen ska medföra. I 7 § i beslutet finns bestämmelser om att livbåtar och räddningsflottar ska utrustas med läkemedel och behandlingsutrustning. I 8 § i beslutet föreskrivs det om ansvaret för fartygsapoteket och befälhavarens uppgifter i anslutning till det samt delegering av skötseln av fartygsapoteket till en av befälhavaren utsedd arbetstagare. Bestämmelser om användningen av fartygsapoteket och utlämning av läkemedel finns i 9 § i beslutet. Bestämmelser om förande av läkemedelsjournal och de anteckningar som ska göras i den samt om läkemedelsjournalens bevaringstid och sekretessen för de uppgifter som finns i läkemedelsjournalen finns i 10 § i beslutet. I 11 § i beslutet finns bestämmelser om förvaring av fartygsapoteket och om första hjälpenförpackningen. I 12 § i beslutet finns bestämmelser om förpackningar med läkemedel och behandlingsutrustning och förvaringen av dem. I 13 § i beslutet föreskrivs det om de tider då fartygsapoteket och livbåtarna och räddningsflottarna ska genomgå översyn. I 14 § i beslutet ingår bestämmelser om dem

som utför översyn av fartygsapotek, om själva översynen och om de anteckningar som ska göras om översynen. I 15 § i beslutet föreskrivs det om den utbildning som befälhavaren och den arbetstagarare som befälhavaren har utsett att sköta fartygsapoteket ska delta i för att upprätthålla sina sjukvårdskunskaper. I 16 § i beslutet föreskrivs det om beviljande av undantag och i 17 § föreskrivs det om tillsyn.

I bilaga I till föreskriften om fartygsapotek finns en förteckning över de läkemedel och den behandlingsutrustning som ska finnas i fartygsapoteken på fartyg av olika fartygsklasser, i vilken mängd de ska finnas och bruksanvisningar och doseringsanvisningar för läkemedlen. Bilaga II innehåller en förteckning över innehållet i första hjälpenförpackningen och bilaga III innehåller en förteckning över livbåtarnas och räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning.

På finska fartyg finns ett fartygsapotek som är utrustat enligt fartygsklass och fartygspersonalens storlek och som överensstämmer med föreskriften om fartygsapotek. Ansvar för fartygsapoteket och den första hjälp och sjukvård som ges på fartyget ligger på befälhavaren, som i enlighet med den allmänna arbetsfördelningen på fartyget kan delegera det praktiska ansvaret för skötseln av fartygsapoteket till ett däcksbefäl. De största bil- och passagerarfärjorna kan också ha en sjukskötare som är anställd av redaren och som ansvarar för första hjälpen och sjukvården på fartyget.

På fartyget kan man vid sjukdoms- och olycksfall få instruktioner via radio genom den förmedlingstjänst som hör till den Telemedical assistance service-verksamhet (TMAS) som Gränsbevakningsväsendet svarar för. Enligt 3 § 3 punkten i sjöräddningslagen (1145/2011) har Gränsbevakningsväsendet till uppgift att ansvara för den radiokommunikation som hänför sig till ett kritiskt läge och för förmedlingen av telemedicinsk rådgivning till fartyg. Förmedlingstjänsten TMAS är en av sjöräddningsväsendets tjänster där också hälsovårdsmyndigheterna deltar i Finland. Enligt föreskriften om fartygsapotek förutsätts det att läkare rådfrågas om det råder osäkerhet om lämplig behandling. Den

som behöver instruktioner kan ta kontakt med sjöräddningens närmaste ledningscentral, och därifrån kopplas samtalet till en särskilt utsedd jourhavande läkare som ger behövliga vårdinstruktioner eller en sådan medicinsk riskbedömning som situationen kräver. Det är också möjligt att be om instruktioner via en TMAS-förmedlingstjänst som förvaltas av någon annan stat, om fartyget går i trafik långt från Finland. I och med att radiokontakterna har förbättrats kan finska fartyg i praktiken också direkt konsultera företagshälsovårdsläkaren vid det egna rederiet.

Trafiksäkerhetsverkets inspektörer utövar tillsyn över att föreskriften om fartygsapotek följs i samband med de sjösäkerhetsbesikningar som avses i 6 kap. i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg. Vid tillsynen kontrolleras det att fartyget har ett fartygsapotek i enlighet med dess fartygsklass och antal ombordanställda, att fartygsapoteket förvaras på lämpligt sätt och att det förs en läkemedelsjournal över användningen av fartygsapoteket. Dessutom kontrolleras det om fartygsapoteket har genomgått översyn som det ska och om det har gjorts en anteckning om översynen i skeppsdagboken och läkemedelsjournalen. Dessutom kontrolleras det om befälhavaren och den arbetstagarare som befälhavaren har utsett att sköta fartygsapoteket har tillräcklig sjukvårdsutbildning och om de har deltagit i den utbildning som avses i 15 § i föreskriften om fartygsapotek. Trafiksäkerhetsverket kan utöva tillsyn över efterlevnaden av föreskriften om fartygsapotek också med stöd av lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995).

Läkemedlen till fartygsapoteket anskaffas från ett apotek. I social- och hälsovårdsministeriets förordning om förskrivning av läkemedel (1088/2010) föreskrivs det också om läkemedelsbeställning till fartygsapotek. Enligt 2 § 1 mom. 18 punkten i förordningen avses med läkemedelsbeställning bl.a. en beställning undertecknad av en representant för ett rederi eller befälhavaren för ett fartyg som gäller expediering av läkemedel till ett skeppsapotek.

I den läkemedelsförteckning som ingår som bilaga till föreskriften om fartygsapotek

finns ett läkemedel som också är ett narkotikum. I 22 § i narkotikalagen (373/2008) föreskrivs om undantag från kravet på import- och exporttillstånd för läkemedelspreparat innehållande narkotika som är avsedda för användning vid första hjälpen. Enligt paragrafen behövs tillstånd inte för import och export av sådana läkemedelspreparat innehållande narkotika som är avsedda för användning vid första hjälpen och som ingår i läkemedelsförråd ombord på fartyg och luftfartyg i internationell trafik och i ambulanser och fordon som används i humanitär biståndsverksamhet. Dessa läkemedelspreparat ska förvaras

i en förseglad förstahjälpslåda i ett låst medicinskåp. På fartyg är befälhavaren ansvarig för dessa preparat och i luftfartyg, ambulanser och fordon som används i humanitär biståndsverksamhet den person som ansvarar för läkemedelsförrådet.

Bestämmelsen i narkotikalagen gäller fartyg i internationell trafik, i praktiken alltså fartyg som ingår i fartygsklasserna A och B i föreskriften om fartygsapotek.

Enligt 9 § i statsrådets förordning om kontroll av narkotika (548/2008) ska ett förbrukningskort medfölja varje förpackning när apoteket expedierar narkotika på basis av en skriftlig beställning. När preparatet har använts i sin helhet ska förbrukningskortet återvändas till apoteket.

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet utövar tillsyn och kontrollerar apotekens verksamhet enligt läkemedelslagen (395/1987). Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet övervakar således exempelvis att läkemedelsbeställningarna och expedieringen av läkemedel till fartygsapotek sker på tillbörligt sätt.

1.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Sjöarbetskonventionen

Sjöarbetskonventionen antogs vid den internationella konferens om arbete till sjöss som hölls 2006. Genom sjöarbetskonventionen reviderades 37 av ILO:s tidigare konventioner. I sjöarbetskonventionen anges mini-

mikrav för arbete inom sjöfarten, och den gäller bl.a. hälsoskyddet inom sjöfartsbranschen. Konventionen tillämpas i regel på alla sjömän och alla fartyg som används för kommersiell verksamhet, med undantag för fiskefartyg och traditionellt byggda fartyg.

Sjöarbetskonventionen trädde i kraft internationellt den 20 augusti 2013. I Finland trädde den i kraft den 9 januari 2014 genom lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i konventionen om arbete till sjöss från 2006 (951/2012) och genom statsrådets förordning om sättande i kraft av sjöarbetskonventionen och om ikraftträdande av nämnda lag (385/2013).

Europaparlamentet och rådet utfärdade den 20 november 2013 direktiv 2013/54/EU om vissa flaggstaters ansvar i fråga om efterlevnad och verkställighet av 2006 års konvention om arbete till sjöss. Direktivet bekräftar reglerna vilkas syfte är att säkerställa att medlemsstaterna uppfyller sina skyldigheter som flaggstat vid genomförandet av sjöarbetskonventionen.

De bestämmelser som ingick i ILO:s konvention nr 164 om hälso- och sjukvård för sjömän har reviderats och ersatts med de bestämmelser som finns i regel 4.1 och standard A4.1 i avdelning 4 i sjöarbetskonventionen.

Syftet med regel 4.1 är att tillförsäkra sjömännen fullgod vård vid insjuknande både ombord och i land. Syftet med bestämmelserna om hälsoskydd och sjukvård är att säkerställa att hälso- och sjukvården för sjömännen i så hög grad som möjligt är jämförbar med den vård som allmänt finns att tillgå för arbetstagare i land.

Regel 4.1 förutsätter att varje medlemsstat ser till att alla sjömän på fartyg som för dess flagg omfattas av fullgoda hälsoskyddsåtgärder och har snabb tillgång till god sjukvård när de tjänstgör ombord. Hälso- och sjukvården ska i princip vara kostnadsfri. Sjömän ombord på fartyg inom en medlemsstats territorium som behöver omedelbar sjukvård ska ges tillgång till medlemsstatens sjukvårdsresurser i land.

Bestämmelserna i standard A4.1, som hänför sig till genomförandet av regel 4.1 gäller bl.a. hälso- och sjukvården för sjömän om-

bord på fartyg samt fartygens sjukvårdsutrustning och sjukvårdsutbildning. Varje medlemsstat ska i nationella lagar och andra författningar fastställa krav på utrymmen och utrustning för sjukvård ombord samt utrustning och utbildning på fartyg som för dess flagg.

Enligt standard A4.1 (4a) ska alla fartyg medföra ett fartygsapotek, medicinsk utrustning och en medicinsk handbok, vars innehåll ska föreskrivas och regelmässigt inspekteras av den behöriga myndigheten. De nationella kraven ska utformas med hänsyn till fartygstyp och antal personer ombord och till resans art, destination och varaktighet samt till relevanta nationella och internationella rekommenderade medicinska normer. Finska fartyg har ett fartygsapotek i enlighet med Sjöfartsstyrelsens beslut om fartygsapotek och dess innehåll överensstämmer med bestämmelserna i standard A4.1(4).

Enligt standard A4.1(4b) ska fartyg med minst 100 personer ombord som vanligen används i internationell sjöfart av mer än tre dygns varaktighet ha en kvalificerad läkare med ansvar för sjukvården. Nationella lagar och andra författningar ska också föreskriva vilka andra fartyg som ska ha läkare, med beaktande av bland annat faktorer som resans varaktighet, art och omständigheter samt besättningens storlek. Bestämmelserna i standard A4.1(4b) har i Finland satts i kraft genom lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg (1687/2009). Enligt 7 § 4 mom. i lagen ska det i enlighet med sjöarbetskonventionen finnas en legitimerad läkare ombord på ett fartyg som medför minst 100 personer i internationell fart på en resa som varar längre än tre dagar.

Enligt standard A4.1(4c) ska fartyg som inte har läkare ombord ha antingen minst en sjöman ombord som ansvarar för sjukvård och utdelning av läkemedel som en del av sina reguljära arbetsuppgifter eller minst en person som är kompetent att tillhandahålla medicinsk första hjälp. Personer med ansvar för sjukvård ombord som inte är läkare ska på ett nöjaktigt sätt ha genomgått sjukvårdsutbildning som uppfyller kraven i 1978 års internationella konvention om normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (FördrS 22/1984), nedan *STCW-*

konventionen. Sjömän som är utsedda att tillhandahålla medicinsk första hjälp ska på ett nöjaktigt sätt ha genomgått utbildning i medicinsk första hjälp som uppfyller kraven i *STCW*-konventionen. Bestämmelserna i standard A4.1(4c) har i Finland satts i kraft genom statsrådets förordning om fartygsbemanning och fartygspersonalens behörighet (166/2013). Enligt 19 § 6 mom. i förordningen ska fartygspersonal som ansvarar för sjukvård ha fullgjort den sjukvårdsutbildning för sjöfolk som avses i 62 § i förordningen och överensstämmer med *STCW*-koden. Enligt 19 § 5 mom. i förordningen ska fartygspersonal som svarar för första hjälpen ha sådan utbildning i första hjälpen som avses i 61 § i förordningen och överensstämmer med *STCW*-koden.

Enligt standard A4.1(4d) ska den behöriga myndigheten enligt ett i förväg inrättat system se till att medicinsk rådgivning, inklusive specialistrådgivning, är tillgänglig dygnet runt via radio- eller satellitkommunikation för fartyg till sjöss. Medicinsk rådgivning, inklusive vidarebefordran av medicinska meddelanden via radio eller satellit mellan ett fartyg och personer i land som ger råden ska vara tillgängliga avgiftsfritt för alla fartyg, oavsett vilken flagg de för. I Finland är det Gränsbevakningsväsendets uppgift att ansvara för den radiokommunikation som hänför sig till ett kritiskt läge och för förmedlingen av telemedicinsk rådgivning till fartyg.

Direktivet om fartygssjukvård

Direktivet om fartygssjukvård antogs den 31 mars 1992. Medlemsstaterna skulle se till att de lagar, förordningar och administrativa föreskrifter som direktivet förutsatte sattes i kraft senast den 31 december 1994.

I direktivet föreskrivs det om minimikrav i fråga om arbetstagarnas hälsa och säkerhet för att sjukvården på fartyg ska bli bättre. Enligt direktivet är ett fartyg en arbetsplats med en mängd olika risker, bl.a. på grund av dess geografiska isolering, och därför bör det fästas särskild vikt vid de anställdas säkerhet och hälsa. Därför bör fartyg ha tillräckliga förråd av läkemedel och behandlingsutrustning som hålls i god ordning och kontrolleras

med jämna mellanrum så att de anställda kan få nödvändig medicinsk behandling. För att säkerställa det bör utbildning om hur läkemedel och behandlingsutrustning används uppmuntras och utnyttjande av läkarkonsultation främjas.

I artikel 1 i direktivet anges de definitioner som används i direktivet.

Artikel 2 och bilagorna I och II till direktivet innehåller bestämmelser om utrustning av fartyg med läkemedel och behandlingsutrustning på basis av fartygsklass, resans art, det arbete som ska utföras under resan, den last som förs och antalet ombordanställda. Artikeln och bilaga IV innehåller också bestämmelser om den kontrollista som ska finnas över läkemedlen och behandlingsutrustningen. I artikel 2 föreskrivs det dessutom om livbåtarnas och räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning och om anteckning av dem i kontrollistan. Artikeln innehåller också bestämmelser om behandlingsutrymmen och den läkare med ansvar för den medicinska behandlingen av de ombordanställda som ska finnas på vissa fartyg på grund av fartygets storlek, besättningens storlek och resans längd.

I artikel 3 föreskrivs det att ett fartyg ska ha motgifter ombord, om fartyget transporterar ett eller flera av de farliga ämnen som nämns i bilaga III till direktivet. Med motgifter avses läkemedel och behandlingsutrustning som används för att förebygga eller behandla direkta eller indirekta skadliga verkningar av de farliga ämnena.

Artikel 4 innehåller bestämmelser om ansvarsfördelning. Anskaffning och komplettering av läkemedel och behandlingsutrustning är helt och hållet på redarens ansvar. Befälhavaren har ansvar för handhavandet av förrådet av läkemedel och behandlingsutrustning. Befälhavaren får dock, utan att hans eller hennes ansvar därigenom minskas, delegera användningen och underhållet av förrådet av läkemedel och behandlingsutrustning till en ombordanställd som särskilt utsetts med hänsyn till sin kunskap. I artikeln föreskrivs det också att förrådet av läkemedel och behandlingsutrustning ska hållas i gott skick och att påfyllnad och återanskaffning av läkemedel och behandlingsutrustning ska göras.

I artikel 5 föreskrivs det om bruksanvisningar för användningen av läkemedel och behandlingsutrustning samt om den sjukvårdsutbildning i enlighet med bilaga V som ska ha genomgått av befälhavaren och de ombordanställda till vilka skötseln och användningen av förrådet av läkemedel och behandlingsutrustning har delegerats.

I artikel 6 föreskrivs det om åtgärder för att säkerställa att läkarkonsultation kan fås via radio.

I artikel 7 föreskrivs det om en årlig kontroll av förrådet av läkemedel och behandlingsutrustning och om vilka saker som ska kontrolleras vid den, såsom att läkemedlen och behandlingsutrustningen uppfyller kraven, att de förvaras på ett riktigt sätt och att sista förbrukningsdagar har beaktats. Artikeln innehåller också bestämmelser om kontroll av räddningsflottarnas förråd av läkemedel och behandlingsutrustning.

Direktivet om fartygssjukvård har i Finland genomförts genom föreskriften om fartygsapotek, med undantag av de bestämmelser som gäller de behandlingsutrymmen och det krav på läkarnärvaro som avses i artikel 2 och den läkarkonsultation som avses i artikel 6.

Också i sjöarbetskonventionen finns motsvarande bestämmelser om behandlingsutrymmen och läkarnärvaro på fartyget. Standard A3.1 (12) innehåller krav i fråga om sjukvårdsutrymmen. De har kompletterats med anvisning B3.1.8 om sjukvårdsutrymmen. Standardens bestämmelser har i Finland satts i kraft genom lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg (395/2012) och genom 4 och 19 § i statsrådets förordning om fartygspersonalens boendemiljö ombord på fartyg (825/2012). I avsnitt 1.2.1 ovan redogörs det för bestämmelserna i standard A4.1(4b) i sjöarbetskonventionen och hur de har satts i kraft i Finland.

Den läkarkonsultationsservice (TMAS) som avses i artikel 6 i direktivet beskrivs ovan i avsnitt 1.1.

Internationella sjöfartsorganisationens internationella kod för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg

Bilagan ("Supplement") till Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) internationella kod för transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (International Maritime Dangerous Goods, IMDG) innehåller bl.a. IMO:s instruktioner för nödsituationer (Emergency Response Procedures for Ships Carrying Dangerous Goods, EmS) och en första hjälpen-handbok (Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods, MFAG). Bilaga 14 till MFAG-handboken innehåller en förteckning över läkemedel och behandlingsutrustning som kan användas för att förebygga eller behandla direkta eller indirekta skadliga verkningar av farliga ämnen vid kemikalieolyckor som sker vid fartygstransporter av farliga ämnen. Det rekommenderas att MFAG-handboken följs och att fartyget utrustas med de läkemedel och den behandlingsutrustning som anges i bilaga 14 på sådana fartyg som utför transporter i enlighet med den internationella koden för konstruktion och utrustning av fartyg för transport av kondenserade gaser i bulk (International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk, IGC), den internationella koden för konstruktion och utrustning av fartyg som transporterar farliga kemikalier i bulk (International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Dangerous Chemicals in Bulk, IBC) och den internationella koden för fartygstransport av farliga fasta ämnen i bulk på fartyg (International Maritime Solid Bulk Cargoes Code, IMSBC).

I föreskriften om fartygsapotek föreskrivs att MFAG-handboken ska följas och att fartyg ska medföra de läkemedel och den behandlingsutrustning som anges i bilaga 14 till handboken.

Övriga länder

Av EU:s medlemsländer har Sverige, Danmark, Estland, Tyskland, Holland och Storbritannien genomfört direktivet om fartygssjukvård i huvuddrag i enlighet med bestämmelserna i direktivet. Också i Norge föl-

jer de gällande bestämmelserna om fartygsapotek i huvudsak direktivets bestämmelser.

I alla dessa länder gäller bestämmelserna om fartygsapotek fartyg som är i kommersiellt bruk. I tillämpningsområdet ingår inte örlogsfartyg och i Danmark, Norge och Estland inte heller hamnbogserare och i Estland dessutom inte hyresbåtar.

Det finns skillnader mellan länderna i fråga om hur fartygsklasserna definieras. I Danmark, Storbritannien, Estland och Norge definieras fartygsklasserna i huvudsak som i direktivet, dvs. på basis av avståndet i sjömil från det område fartyget trafikerar till närmaste hamn där det är möjligt att få vård. I Sverige bestäms fartygsklasserna på basis av hur lång tid det tar att komma från fartyget till vård i land. I Holland bestäms fartygsklasserna enligt vilket radioområde eller vilket trafikområde fartygen trafikerar. I Tyskland bestäms fartygsklasserna enligt det område som fartyget trafikerar och antalet ombordanställda.

Bestämmelserna om översyn av fartygsapoteket är enhetliga i fråga om översynen av fartygsapoteket och den kontrollista som ges över utförd översyn. Skillnader finns i bestämmelserna om den som utför översynen. I Norge utförs översynen av en läkare eller farmaceut. I Sverige ska en översyn utföras vart tredje år av en svensk farmaceut och i övrigt ansvarar befälhavaren för översynen. I Holland får översynen utföras av befälhavaren, men om befälhavaren vill kan han eller hon delegera uppgiften till en farmaceut. I Danmark får befälhavaren utföra översynen, men läkemedlen måste skaffas från en EU- eller EES-stat. I Storbritannien ansvarar befälhavaren för översynen, och det har inte angetts några kompetenskrav för den som utför översynen. I Estland utförs översynen av sjöfartsmyndigheten och i Tyskland av en godkänd tysk inspektör av fartygsapotek.

I alla länders bestämmelser om fartygsapotek förutsätts att det på fartyget finns minst en sjukvårdshandbok som är särskilt avsedd för sjukvård som ges ombord.

1.3 Bedömning av nuläget

Bestämmelserna om fartygsapotek är inte utfärdade genom lag, så som det förutsätts i grundlagen. Föreskriften om fartygsapotek har inte uppdaterats efter att den trädde i kraft, så i synnerhet de förteckningar över läkemedel och behandlingsutrustning som finns i dess bilagor är inte längre tidsenliga. Detta har orsakat problem särskilt för apoteken när de förnyar fartygsapoteken och förser dem med utrustning.

Fartygsklassificeringen i regelverket om fartygsapotek är inte heller tidsenlig. Mängderna läkemedel och behandlingsutrustning som ska finnas i ett fartygsapotek i fartygsklass B respektive fartygsklass C skiljer sig åtskilligt från varandra, vilket inte är skäligt med tanke på fartyg vars trafikeringsområde endast i liten mån går utanför trafikeringsområdet för fartygsklass C, men vars fartygsapotek ändå måste överensstämma med kraven för fartygsklass B.

I de bestämmelser om fartygsapotek som nu finns på föreskriftsnivå fattas också straffbestämmelser och bestämmelser om ändringssökande.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Ett centralt mål med propositionen är att regelverket om fartygsapotek ska överensstämma med grundlagens krav. Detta förutsätter att de centrala delarna av regelverket om fartygsapotek förs över till lagnivå, så att det föreskrivs genom lag om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter och myndigheternas befogenheter. Bemyndiganden genom vilka det utfärdas närmare bestämmelser om tillämpningen av lagen ska vara tillräckligt exakta och avgränsade.

Utfärdande av närmare bestämmelser om fartygsapotek förutsätter sakkunskap inom i synnerhet läkemedelsbranschen och medicin samt kännedom om sjukvård av fartygspersonal och om internationella avtal, EU-lagstiftning och nationella författningar som gäller den. Av denna orsak är det motiverat att ändra gällande praxis, så att närmare bestämmelser om fartygsapotek utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Genom den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdas med stöd av den preciseras den nuvarande regleringen om fartygsapotek bl.a. i fråga om fartygsklassificeringen, och i synnerhet bestämmelserna om fartygsapotekets läkemedel och behandlingsutrustning moderniseras. I lagen tas också in straffbestämmelser och bestämmelser om ändringssökande.

Enligt propositionen ska tillsynen över den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av Trafiksäkerhetsverket och dessutom också av arbetarskyddsmyndigheterna och tillsynsmyndigheterna för hälso- och sjukvården. Arbetarskyddsmyndigheterna ska utföra de inspektioner inom dess behörighet som det föreskrivs om i 8 § i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg och som behövs för att bevilja, hålla i kraft eller förnya ett interimistiskt sjöarbetscertifikat eller ett sjöarbetscertifikat och ge ett utlåtande om dem till Trafiksäkerhetsverket, som beviljar fartyget ett i sjöarbetskonventionen avsett sjöarbetscertifikat. I inspektionen ingår också att utreda om fartyget har ett sådant fartygsapotek som det ska ha. Arbetarskyddsmyndigheterna kan utöva tillsyn över efterlevnaden av den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den också med stöd av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskydssamarbete på arbetsplatsen (44/2006). Tillsynsmyndigheterna för hälso- och sjukvården ska utöva tillsyn över efterlevnaden av den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den i fråga om de uppgifter som hör till dess förvaltningsområde.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga betydande ekonomiska konsekvenser för redarna, eftersom bestämmelser som i huvudsak motsvarar innehållet i de föreslagna bestämmelserna redan har varit i kraft med stöd av föreskriften om fartygsapotek. Det bedöms dock att propositionen minskar kostnaderna för de fartyg som på basis av det område de trafikerar kommer att flyttas över från fartygsklass B i den nuvarande föreskriften om fartygsapotek

till den nya fartygsklassen C enligt den föreslagna lagen. I de nya bestämmelserna om fartygsapotek har också de olika läkemedel och den behandlingsutrustning som ska ingå i fartygsapoteken och mängden av dessa minskats en aning, vilket bidrar till att minska fartygsapotekens kostnader för redarna. Det totala priset för den initiala anskaffningen av de läkemedel som ska ingå i ett fartygsapotek beräknas enligt nuvarande prisnivå bli ca 2 000 euro för fartyg som hör till fartygsklass A, ca 1 700 euro för fartyg som hör till fartygsklass B, ca 700 euro för fartyg som hör till fartygsklass C och lite över 100 euro för fartyg som hör till fartygsklass D. Det totala priset för den initiala anskaffningen av den behandlingsutrustning som ska ingå i ett fartygsapotek beräknas enligt nuvarande prisnivå bli ca 3 800 euro för fartyg som hör till fartygsklass A, ca 3 400 euro för fartyg som hör till fartygsklass B, ca 600 euro för fartyg som hör till fartygsklass C och ca 150 euro för fartyg som hör till fartygsklass D. Med beaktande av läkemedlens och behandlingsutrustningens hållbarhetstider behöver alla läkemedel och all behandlingsutrustning dock inte förnyas varje år, vilket gör att de årliga kostnaderna för förnyandet av ett fartygsapoteks läkemedel och behandlingsutrustning efter den initiala anskaffningen blir avsevärt lägre än så.

Propositionen har inga betydande konsekvenser för Trafiksäkerhetsverkets verksamhet, eftersom bestämmelser som innehållsmässigt är motsvarande i huvudsak redan tidigare har varit i kraft. Den tillsynsskyldighet som föreslås för arbetarskyddsmyndigheterna och tillsynsmyndigheterna för hälso- och sjukvården ökar i någon mån de administrativa uppgifterna för dessa myndigheter.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Trafiksäkerhetsverket, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, Arbetshälsoinstitutet och Suomen apteekkariliitto – Finlands apotekareförbund ry.

Propositionen har behandlats i delegationen för sjömansärenden och i dess hälsovårdssek-

tion, där följande finns representerade: social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, kommunikationsministeriet, Trafiksäkerhetsverket, Rederierna i Finland rf, Suomen Laivanpäälystöliitto – Finlands Skeppsbefälsförbund ry, Suomen Konepäälystöliitto – Finlands Maskinbefälsförbund – Finnish Engineers' Association ry och Finlands Sjömans-Union FSU rf.

Propositionen sändes på remiss till kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, inrikesministeriet, Trafiksäkerhetsverket, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, regionförvaltningsverken, Arbetshälsoinstitutet, Suomen apteekkariliitto – Finlands apotekareförbund ry, Folkpensionsanstalten, Utbildningsstyrelsen, Trafikverket, Gränsbevakningsväsendet, Ålands landskapsregering, Rederierna i Finland rf, Suomen Matkustajalaivayhdistys – Passagerarfartygsföreningen i Finland ry, Finlands Färjetrafik Ab, Centralförbundet för Fiskerihushållning rf, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL – Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF ry, Forststyrelsen, Arctia Shipping Ab, Finnipilot Pilotage Ab, Meritaito Ab, Suomen Laivanpäälystöliitto – Finlands Skeppsbefälsförbund ry, Suomen Konepäälystöliitto – Finlands Maskinbefälsförbund – Finnish Engineers' Association ry, Suomen Erikoisalusten työnantajaliitto ry och Finlands Sjömans-Union FSU rf.

Av remissinstanserna yttrade sig justitieministeriet, Trafiksäkerhetsverket, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Regionförvaltningsverket i Södra Finland, Regionförvaltningsverket i Norra Finland, Regionförvaltningsverket i Lappland, Arbetshälsoinstitutet, Suomen apteekkariliitto – Finlands apotekareförbund ry, Gränsbevakningsväsendet, Rederierna i Finland rf, Suomen Matkustajalaivayhdistys – Passagerarfartygsföreningen i Finland ry och Finlands Sjömans-Union FSU rf. Undervisnings- och kulturministeriet, Folkpensionsanstalten och Ålands landskapsregering meddelade att de inte har något att invända mot förslaget.

I remissyttrandena förordades den föreslagna lagen. Remissinstansernas ändringsförslag gällde i första hand enskilda bestämmelser i propositionen. Remissinstansernas

förslag till kompletteringar och ändringar har i huvudsak beaktats i beredningen av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Lagens syfte. Enligt förslaget är syftet med lagen att säkerställa att fartygspersonal har möjlighet att få adekvat första hjälpen och sjukvård ombord vid sjukdoms- och olycksfall. I den föreslagna lagen föreskrivs det att ett fartyg ska vara utrustat med ett fartygsapotek, som ska innehålla läkemedel och behandlingsutrustning som behövs för att första hjälpen och sjukvård ska kunna ges. I lagen föreskrivs det också att ett fartygs livbåtar och räddningsflottor ska vara utrustade med läkemedel och behandlingsutrustning.

2 §. Tillämpningsområde. Lagen ska tillämpas på finska fartyg. Fartygets nationalitet bestäms enligt bestämmelserna i sjölagen. Enligt sjölagen är ett fartyg finskt om det till mer än sex tiondedelar ägs av finska medborgare eller finska juridiska personer. Också en medborgare i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en i enlighet med en sådan stats lagstiftning grundad juridisk person kan om ägandeförhållandet är mer än sex tiondedelar begära att fartyget blir godkänt som finskt fartyg.

Lagen ska i regel tillämpas på alla slags fartyg där det arbetar fartygspersonal. Till dessa hör också fiskefartyg. Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets fartyg som inte regelbundet används i allmän trafik för transport av passagerare eller last ska dock inte höra till tillämpningsområdet. Lagen ska inte tillämpas på fartyg med en längd på högst 10 meter som används inom industri- eller fartygläggningars tydligt avgränsade hamnområden

och inte heller på fartyg med en längd på högst 10 meter som inte används i allmän trafik för transport av passagerare, regelbunden transport av last eller bogsering. Fartyg som används för frivillig sjöräddningsverksamhet som inte är kommersiell verksamhet ska inte heller höra till tillämpningsområdet. Lagen ska inte heller tillämpas på vajerfärjor, hyresbåtar, nöjesfartyg eller fritidsbåtar. Med dessa fartyg avses samma typer av fartyg som har definierats i 2 § 13–16 punkten i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg. Preciserat till vissa delar motsvarar lagens tillämpningsområde tillämpningsområdet för direktivet om fartygssjukvård.

3 §. Definitioner. Paragrafen innehåller de definitioner som är centrala med tanke på tillämpningen av lagen. Med fartygspersonal avses enligt den föreslagna 1 punkten personer som med stöd av ett anställningsförhållande eller annars arbetar ombord på ett fartyg. Med fartygspersonal avses därmed det samma som avses med ombordanställd i direktivet om fartygssjukvård och det som avses med sjöman i sjöarbetskonventionen. Med fartygspersonal avses dock inte personer som tillfälligt arbetar ombord på ett fartyg, såsom lotsar eller personer som utför tillfälliga kontroll- eller serviceuppgifter eller motsvarande uppgifter på fartyget. Till fartygspersonalen räknas inte heller personer som arbetar på fartyget endast när det ligger vid kaj.

Med redare avses enligt den föreslagna 2 punkten den som äger eller hyr hela fartyget

eller någon annan fysisk eller juridisk person som ensam eller tillsammans med andra personer utövar faktisk beslutanderätt på fartyget. Definitionen av redare motsvarar den definition av redare som finns i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg.

Enligt den föreslagna 3 punkten avses med farliga ämnen sådana ämnen som på grund av sin explosions-, brand-, smitto- eller strålningsfarlighet, giftighet, frätande verkan eller annan motsvarande egenskap kan medföra skada för människor, miljön eller egendom. Med farliga ämnen avses även farliga blandningar, föremål, redskap, varor och tomma förpackningar som innehåller ett farligt ämne. Definitionen motsvarar den definition av farliga ämnen som finns i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994).

Med inrikes fart avses enligt den föreslagna 4 punkten trafik mellan finska hamnar. Med inrikes fart jämställs fart via Saima kanal och därtill direkt anslutna ryska vattenområden till Viborg samt fart mellan Vichrevoj och Viborg. Definitionen motsvarar den definition av inrikes fart som finns i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg. Enligt den lagens definition delas inrikes fart in i fartområde I, II och III. Fartområde I omfattar åar, älvar, kanaler, hamnar, sjöar samt sådana områden i den inre skärgården som inte direkt är utsatta för sjögång från öppna havet och dessutom korta oskyddade farledsavsnitt i den inre skärgården. Fartområde II omfattar den yttre skärgården och sådana skärgårdsområden som är direkt utsatta för sjögång från öppna havet. Fartområde III omfattar öppna havsområden vid inrikes fart. Trafiksäkerhetsverket meddelade den 15 mars 2010 närmare föreskrifter om gränserna för fartområdena i inrikes fart (TRA-FI/7106/03.04.01.00/2010).

4 §. *Fartygsklasser.* I paragrafen föreskrivs det om indelningen av fartyg i fartygsklasserna A, B, C och D. Fartygsapotekets innehåll bestäms enligt fartygsklassen så att ett fartygsapotek i fartygsklass A ska innehålla ett brett sortiment läkemedel och behandlingsutrustning medan innehållet i ett fartygsapotek i fartygsklass D är mycket begränsat. Vilka fartyg som hör till fartygsklasserna B och C bestäms på basis av avståndet

från deras trafikeringsområde till närmaste hamn med tillräcklig medicinsk utrustning i ett EU-medlemsland eller Norge. Med en hamn med tillräcklig medicinsk utrustning avses en hamn där det finns tillgång till lämplig vård för en person som har insjuknat eller skadat sig ombord. I Europeiska unionens medlemsstater och Norge kan det anses att det finns så pass många hamnar med tillräcklig medicinsk utrustning att en person som har insjuknat eller skadat sig ombord har möjlighet att få vård inom skälig tid. Alla fartyg som går i trafik längre ut än fartygsklasserna B, C och D hör enligt förslaget till fartygsklass A, där fartygsapoteket har det mest täckande innehållet i jämförelse med de andra fartygsklasserna. Till fartygsklass D hör fartyg i inrikes fart.

Till fartygsklass A hör enligt den föreslagna 1 punkten alla fartyg som går i trafik längre ut än fartygsklasserna B, C och D. Till fartygsklass A hör därmed alla fartyg som går i trafik längre ut än 175 sjömil från en hamn i en EU-medlemsstat eller Norge och fartyg som inte fortlöpande befinner sig inom räckvidden för helikopterräddning och går i trafik längre ut än på 150 sjömil avstånd från en hamn i en EU-medlemsstat eller Norge. Sjömil används som längdenhet inom sjö- och luftfarten och motsvarar 1 852 meter.

Till fartygsklass B hör enligt den föreslagna 2 punkten fartyg som går i trafik på högst 150 sjömil avstånd från närmaste hamn med tillräcklig medicinsk utrustning i ett EU-medlemsland eller Norge. Till fartygsklass B hör dessutom också fartyg som går i trafik på högst 175 sjömil avstånd från en ovan nämnd hamn i ett EU-medlemsland eller Norge, om fartyget fortlöpande befinner sig inom räckvidden för helikopterräddning. Trafikområdet för fartyg som hör till fartygsklass B täcker t.ex. trafik i nästan hela Medelhavsområdet.

Till fartygsklass C hör enligt den föreslagna 3 punkten fartyg som går i trafik på högst 50 sjömil avstånd från närmaste hamn med tillräcklig medicinsk utrustning i ett EU-medlemsland eller Norge. Trafikeringsområdet för fartyg som hör till fartygsklass C täcker t.ex. trafik på Östersjön och i Engelska kanalen.

Till fartygsklass D hör enligt den föreslagna 4 punkten fartyg i inrikes fart. Inrikes fart definieras i 3 § 4 punkten.

Uppdelningen av fartyg i fartygsklasser utifrån på vilket avstånd från närmaste tillräckligt medicinskt utrustade hamn de går i trafik baserar sig på definitionen av fartygskategorierna A, B och C i bilaga 1 till direktivet om fartygssjukvård. I den föreslagna lagen motsvarar fartygsklasserna A och B direktivets fartygskategorier A och B. Fartygsklass C i den föreslagna lagen täcker en del av området för direktivets fartygskategori B. Den nya fartygsklassen C kan anses vara motiverad, eftersom det i direktivet är stora skillnader i de krav på läkemedel och behandlingsutrustning och mängderna av dem för fartygsapotek i fartygskategorierna B respektive C. Det är inte ändamålsenligt att kräva att fartyg som går i trafik högst 50 sjömil från en hamn ska ha ett fartygsapotek med samma innehåll som fartyg i fartygsklass B, som får gå i trafik på högst 175 sjömils avstånd från en hamn. Den föreslagna lagens fartygsklass D motsvarar direktivets fartygskategori C i fråga om trafikeringsområde och fartygsapotekets innehåll.

5 §. Redarens, befälhavarens och fartygsapoteksskötarens skyldigheter. Enligt det föreslagna 1 mom. är redaren skyldig att se till att fartyget har ett fartygsapotek i överensstämmelse med den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Redaren ska också se till att fartygets livbåtar och räddningsflottor är utrustade med läkemedel och behandlingsutrustning i enlighet med den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Skyldigheten att utrusta ett fartyg med ett fartygsapotek och livbåtarna och räddningsflottorna med läkemedel och behandlingsutrustning grundar sig på artikel 2 i direktivet om fartygssjukvård och på standard A4.1(4) i sjöarbetskonventionen.

I 2 mom. föreskrivs det om befälhavarens skyldigheter i fråga om fartygsapoteket och livbåtarnas och räddningsflottornas läkemedel och behandlingsutrustning. Enligt 1 punkten ska befälhavaren se till att fartyget har ett lämpligt fartygsapotek och att det sköts i enlighet med den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Enligt 2 punkten har befälhavaren till uppgift att avgöra om det behöver skaffas mer läkemedel och behandlingsutrustning till fartygsapoteket än vad som anges i bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreslagna lagen. Av läkemedel som klassificeras som narkotika och läkemedelspreparat som i huvudsak påverkar centrala nervsystemet får i fartygsapoteket dock inte finnas större mängder än vad som anges i bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreslagna lagen. Enligt den föreslagna 3 punkten ska befälhavaren vid behov och på basis av läkemedelsordination se till att det till fartygsapoteket skaffas också andra läkemedel och annan behandlingsutrustning än de som anges i bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreslagna lagen. När befälhavaren fattar de beslut om läkemedel och behandlingsutrustning som avses i 2 och 3 punkten ska han eller hon beakta fartygets typ, fartygspersonalens storlek samt resans art, destination och varaktighet. Befälhavaren ska enligt 4 punkten vid behov överlåta läkemedel till personer som behöver sådana och enligt 5 punkten ge första hjälpen och sjukvård till personer som behöver det. Enligt 6 punkten ska befälhavaren se till att fartygets livbåtar och räddningsflottor utrustas med lämpliga läkemedel och lämplig behandlingsutrustning. Dessutom ska befälhavaren enligt 7 punkten se till att fartygsapoteket och livbåtarnas och räddningsflottornas läkemedel och behandlingsutrustning genomgår översyn i enlighet med 10—12 § i den föreslagna lagen. Befälhavarens ansvar för skötseln av fartygsapoteket baserar sig på artikel 4 i direktivet om fartygssjukvård.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det om fartygsapoteksskötarens skyldigheter. Med fartygsapoteksskötare avses ett däcksbefäl eller en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården till vilken befälhavaren har delegerat de uppgifter avseende överlåtelse av läkemedel, första hjälpen och sjukvård som nämns i 2 mom. 4 och 5 punkten, de uppgifter i anslutning till förvaringen av fartygsapoteket, första hjälpen-förpackningen samt läkemedel och behandlingsutrustning som nämns i 7 § samt uppgiften att föra en läkemedelsjournal som nämns i 9 §. I praktiken har det ofta redan bestämts i fartygets all-

männa arbetsfördelning att någon ur däcksbefälet ska sköta nämnda uppgifter. Med däcksbefäl avses personer som sköter däcksbefälsuppgifter och som har ett sådant behörighetsbrev för däcksbefäl som avses i 21–31 § i statsrådets förordning om fartygs bemanning och fartygspersonalens behörighet. Med en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården avses t.ex. en läkare, sjukskötare eller hälsovårdare som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och som av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har beviljats rätt att utöva yrke inom hälso- och sjukvården i Finland. Enligt förslaget förutsätts att befälhavaren och fartygsapotekeksskötaren har tillräcklig utbildning för skötseln av uppgifterna. Med stöd av ett bemyndigande i 17 § 2 punkten får närmare bestämmelser om utbildningen utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. De föreslagna bestämmelserna om de uppgifter som hör till skötseln av fartygsapoteket och om utbildningen grundar sig på artikel 4 och 5 i direktivet om fartygssjukvård och på standard A4.1(4) i sjöarbetskonventionen.

6 §. Fartygsapotekets innehåll. Enligt det föreslagna 1 mom. bestäms fartygsapotekets innehåll utifrån den fartygsklass som fartyget hör till enligt det område som det trafikerar och utifrån fartygspersonalens storlek. Fartygspersonalens storlek framgår av det fartygspersonalregister som fartyget ska ha enligt lagen om registrering av fartygspersonal (1360/2006). Fartygets fartygsapotek ska innehålla de läkemedel och den behandlingsutrustning som bestäms utifrån fartygsklassen och fartygspersonalens storlek samt en första hjälpen-förpackning, vilka det med stöd av ett bemyndigande i 17 § 3 punkten utfärdas närmare bestämmelser om genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. I fartygsapoteken på fartyg som hör till fartygsklasserna A, B och C ska det dessutom finnas en i 9 § avsedd läkemedelsjournal. I alla fartygs fartygsapotek ska det, med beaktande av de läkemedel och den behandlingsutrustning som fartygsklassen förutsätter, finnas en handbok om första hjälpen och sjukvård ombord. I enlighet med fartygsklassen ska det i fartygsapoteket också finnas en läkemedels-

bok om läkemedel och användningen av dem samt den senaste upplagan av IMO:s Internationella signalbok för läkarkonsultation per radio eller satellit. Dessutom ska det i fartygsapoteket på alla fartyg som transporterar farliga ämnen finnas en handbok om den första hjälp som ska ges vid olyckor som anknyter till farliga ämnen. I varje fartygsapotek ska också den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den finnas. Närmare bestämmelser om läkemedelsjournalen, första hjälpen-förpackningen och de handböcker som behövs på fartyget utfärdas med stöd av ett bemyndigande i 17 § 3 mom. genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska det i fartyg som transporterar sådana farliga ämnen som definieras i 3 § 3 punkten finnas sådana läkemedel som lasten förutsätter och med hjälp av vilka direkta eller indirekta skadeverkningar som de farliga ämnena orsakar kan förebyggas eller behandlas. De farliga ämnena har klassificerats i IMO:s internationella kod för transport av farliga ämnen som stycke gods på fartyg (IMDG), IMO:s internationella kod för konstruktion och utrustning av fartyg för transport av kondenserade gaser i bulk (IGC), IMO:s internationella kod för konstruktion och utrustning av fartyg som transporterar farliga kemikalier i bulk (IBC) och IMO:s internationella kod för fartygstransport av farliga fasta ämnen i bulk på fartyg (IMSBC).

7 §. Förvaring av fartygsapoteket, första hjälpen-förpackningen, läkemedel och behandlingsutrustning. Paragrafen innehåller bestämmelser om förvaringen av fartygsapoteket, första hjälpen-förpackningen samt läkemedel och behandlingsutrustning. Fartygsapoteket ska vara låst eller förvaras i ett låst utrymme. Fartygsapoteket kan t.ex. förvaras i ett skåp som går att låsa. Om fartygsapoteket förvaras i en sjukhytt, ska läkemedlen också där alltid finnas i ett låst skåp. I förvaringen av första hjälpen-förpackningen är det viktigt att beakta att den är lättillgänglig t.ex. i återupplivningssituationer. Första hjälpen-förpackningen ska förvaras utom räckhåll för utomstående i ett tydligt märkt utrymme därifrån den snabbt kan tas fram. Läkemedel och behandlingsutrustning ska finnas i lämpliga

förpackningar och förvaras på ett lämpligt sätt. Med stöd av ett bemyndigande i 17 § 4 punkten utfärdas närmare bestämmelser om förvaringen av fartygsapoteket samt läkemedel och behandlingsutrustning genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

8 §. Användningen av fartygsapoteket. Fartygsapotekets läkemedel och behandlingsutrustning är enligt 1 mom. i första hand avsedda för användning av fartygspersonal som insjuknar eller skadar sig ombord. Läkemedlen och behandlingsutrustningen får dock också användas för vård av passagerare eller andra som befinner sig ombord på fartyget vid fall som kräver brådskande vård. Läkemedlen och behandlingsutrustningen i fartygsapoteket kan också användas för vård av personer som räddats vid sjöolyckor och tagits ombord samt vid andra sjöräddningsinsatser.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska befälhavaren eller fartygsapoteksskötaren i osäkra fall försäkra sig om rätt vårdåtgärd genom att rådfråga en läkare. I den mån det är möjligt bör läkare rådfrågas också i fall där avsikten är att ge en person läkemedel med påskriften "endast enligt läkares föreskrift". Enligt 22 § i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården har legitimerade läkare och tandläkare rätt att ordinera läkemedel från apotek, en läkare för medicinskt eller medicinsk-vetenskapligt behov och en tandläkare för odontologiskt eller odontologivetenskapligt behov, med iakttagande av vad som bestäms om det. I regel gäller påskriften "endast enligt läkares föreskrift" bara receptbelagda läkemedel.

Enligt artikel 6 i direktivet om fartygssjukvård och standard A4.1(4) i sjöarbetskonventionen ska fartygen ha möjlighet att använda ett system som kan användas för att vid behov konsultera läkare. Att be om instruktioner av en läkare ska vara möjligt via den TMAS-förmedlingstjänst som Gränsbevakningsväsendet förvaltar. I och med att radiokontakterna har förbättrats konsulterar finska fartyg i praktiken också direkt rederiets företagshälsovårdsläkare.

9 §. Läkemedelsjournal. Över fartygsapotek på fartyg som hör till fartygsklasserna A, B och C ska det enligt 1 mom. föras en läkemedelsjournal. I läkemedelsjournalen ska an-

tecknas alla läkemedel och all behandlingsutrustning som har införskaffats till fartygsapoteket och mängden av anskaffningarna. I läkemedelsjournalen ska göras anteckningar om de läkemedel som har lämnats ut och de vårdåtgärder som har utförts. Personuppgifter och uppgifter om läkemedel och behandlingsuppgifter ska hållas isär. I läkemedelsjournalen ska också antecknas de läkemedel och den behandlingsutrustning som har avlägsnats från fartygsapoteket. Anteckningarna i läkemedelsjournalen ska göras på det arbetsspråk som används på fartyget. Med fartygets arbetsspråk avses detsamma som avses med fartygets arbetsspråk i 25 § i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg. Varje medlem av fartygspersonalen ska tillräckligt bra förstå det arbetsspråk som används på fartyget och på vilket föreskrifter och anvisningar om säkerheten meddelas. Också säkerhetsanvisningarna ska vara på fartygets arbetsspråk. Arbetsspråket ska antecknas i skeppsdagboken. Redaren och fartygets befälhavare ansvarar för att bestämmelserna om fartygets arbetsspråk iakttas. Läkemedelsjournalen behöver inte föras i någon viss bestämd form. Läkemedelsjournalen kan föras manuellt eller elektroniskt. Oberoende av i vilken form läkemedelsjournalen förs ska det dock alltid säkerställas att de uppgifter som har antecknats i den bevaras hela och oförändrade. Uppgifter i läkemedelsjournalen om t.ex. de läkemedel eller den behandling som har getts åt en person kan ha mycket stor betydelse för personens eventuella fortsatta vård.

Det anses inte nödvändigt att föra läkemedelsjournal på fartyg som hör till fartygsklass D, eftersom dessa fartygs fartygsapotek är mycket begränsat och endast innehåller några läkemedel, varav nästan alla finns att få på apotek utan recept.

Läkemedelsjournalen ska enligt det föreslagna 2 mom. bevaras minst fem år efter att den sista uppgiften antecknades i journalen. Bevaringstiden är lika lång som bevaringstiden för den förteckning över läkemedelsordinationer (receptjournal) som avses i 57 a § i läkemedelslagen (395/1987). Läkemedelsjournalen ska förvaras i anslutning till fartygsapoteket. Med stöd av ett bemyndigande i 17 § 5 punkten utfärdas närmare bestäm-

meler om förande av läkemedelsjournal på fartyg som hör till fartygsklasserna A, B och C genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Enligt det föreslagna 3 *mom.* tillämpas bestämmelserna om sekretessbelagda uppgifter i journalhandlingar i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992) på sekretessen för de uppgifter som finns i läkemedelsjournalen.

10 §. Översyn av fartygsapoteket. I det föreslagna 1 *mom.* föreskrivs det om översynen av fartygsapoteket. Vid översynen ska det säkerställas att fartygsapoteket uppfyller kraven i den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Fartygsapoteket på fartyg som hör till fartygsklasserna A, B och C ska genomgå en översyn med minst ett års intervall och fartygsapoteket på fartyg som hör till fartygsklass D med minst tre års intervall. En längre översynsintervall på fartyg som hör till fartygsklass D kan anses motiverad, eftersom fartygsapoteket innehåller endast ett begränsat antal läkemedel och deras hållbarhetstid är flera år. Det föreligger därför inget behov av tätare översyn av fartygsapoteket på grund av att läkemedlen skulle behöva förnyas. En läkemedelsjournal som nämns i den föreslagna 9 § behöver inte heller föras på dessa fartyg. Bestämmelsen om översyn av fartygsapoteket grundar sig på artikel 7 i direktivet om fartygssjukvård och på anvisning B4.1.1(4) i sjöarbetskonventionen.

Översynen av ett fartygsapotek får enligt 2 *mom.* endast utföras av en provisor som har legitimerats i Finland. Med legitimerad provisor avses en person som Rättsskyddscentralen för hälsovården har beviljat rätt att utöva provisorsyrket som legitimerad yrkesutbildad person enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Lagen innehåller bestämmelser om skyldigheterna för, styrningen av och tillsynen över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården samt om centralregistret över yrkesutbildade personer. Den allmänna styrningen i fråga om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr och övervakar på riksnivå de yrkesutbildade per-

sonerna inom hälso- och sjukvården. Regionförvaltningsverket leder och övervakar den verksamhet som utövas av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården inom verkets verksamhetsområde.

Enligt 3 *mom.* ska de uppgifter om mängden läkemedel och behandlingsutrustning i läkemedelsjournalen som är nödvändiga för utförandet av översynen trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till den legitimerade provisor. Bestämmelsen om rätt att få uppgifter kan anses motiverad med beaktande av bestämmelserna i 9 § om anteckningar om personer i läkemedelsjournalen och sekretessen för uppgifterna i läkemedelsjournalen. Den legitimerade provisor som utför översynen av fartygsapoteket ska göra en anteckning om översynen i läkemedelsjournalen. Med stöd av ett bemyndigande i 17 § 6 punkten utfärdas närmare bestämmelser om översynen av fartygsapotek genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Översynen av ett fartygsapotek är en offentlig förvaltningsuppgift som enligt den föreslagna paragrafen anförtros någon annan än en myndighet för att uppgiften ska kunna skötas på ett ändamålsenligt sätt. Det föreslagna 4 *mom.* innehåller bestämmelser om det straffrättsliga tjänsteansvar och skadeståndsansvar som tillämpas när offentliga förvaltningsuppgifter utförs. Om en offentlig förvaltningsuppgift anförtrots någon annan än en myndighet ska ansvaret för dem som ska sköta uppgiften i allmänhet bestämmas på samma sätt som för myndigheten. Enligt grundlagsutskottets ställningstagande är det inte längre nödvändigt att på grund av 124 § i grundlagen ta in en hänvisning till allmänna förvaltningslagar i lagen. Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på den legitimerade provisor som enligt 2 *mom.* utför översyn av fartygsapotek när han eller hon utför den offentliga förvaltningsuppgift som avses i 1 *mom.*

11 §. Kontrollista. Enligt 1 *mom.* ska den legitimerade provisor som utför översyn av ett fartygsapotek ge en kontrollista som ett intyg över godkänd översyn. För ett fartyg i inrikes fart ska kontrollistan vara på finska eller svenska, beroende på vilket av dem som används som arbetsspråk på fartyget. För ett fartyg i internationell fart ska kontrollistan på

grund av fartygets trafikeringsområde vara på engelska. Med inrikes fart avses den inrikes fart som definieras i 3 § 4 punkten i denna lag och med internationell fart avses den internationella fart som definieras i lagen om fartygspersonal och säkerhetsorganisation för fartyg. I praktiken har de kontrollistor som legitimerade provisorer har gett gjorts direkt på tre språk.

Enligt 2 *mom.* ska kontrollistan förvaras i anslutning till fartygsapoteket. Med stöd av ett bemyndigande i 17 § 6 punkten utfärdas närmare bestämmelser om kontrollistan genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

12 §. Livbåtars och räddningsflottars läkemedel och behandlingsutrustning och översyn av dessa. Enligt det föreslagna 1 *mom.* ska det finnas lämpliga läkemedel och lämplig behandlingsutrustning i varje livbåt och räddningsflotte på fartyget. Ansvar för att utrusta livbåtarna och räddningsflottarna med läkemedel och behandlingsutrustning ligger enligt 5 § 1 *mom.* på redaren och enligt 5 § 2 *mom.* 6 punkten på fartygets befälhavare.

Enligt 2 *mom.* ska livbåtarnas läkemedel och behandlingsutrustning genomgå översyn i samband med översynen av fartygsapoteket. På översynen ska tillämpas vad som föreskrivs om översyn av fartygsapotek i 10 och 11 §.

Enligt 3 *mom.* ska räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning genomgå översyn i samband med den periodiska servicen av räddningsflottarna. Översynen ska utföras av den person som har utfört den periodiska servicen av räddningsflottarna. På det intyg som ges över den periodiska servicen av räddningsflottarna ska det också göras en anteckning om den sista förbrukningsdagen för läkemedlen och behandlingsutrustningen. Intervallerna mellan service av räddningsflottar varierar från 12 till 30 månader. Det är möjligt att kontrollera räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning endast i samband med den periodiska servicen av flottarna, eftersom flottarna förvaras i slutna behållare som, med undantag för nödsituationer, kan öppnas endast för periodisk service. De företag som utför service av räddningsflottarna har auktoriserats av den lokala

sjöfartsmyndigheten och flottillverkaren att utföra service av en viss typ av räddningsflottar. Serviceföretaget ska i sin ansökan om auktorisering visa att det uppfyller förutsättningarna för auktorisering och kraven på verksamheten. Serviceföretagen auktoriseras för tre år i taget och kontrolleras av sjöfartsmyndigheten en gång om året. Förfarandet grundar sig på IMO:s resolution A.761(18) om auktorisering av serviceföretag som utför service av räddningsflottar (Recommendation on Conditions for the Approval of Servicing Stations for Inflatable Liferrafts), från 1993, vilken har kompletterats senare med IMO:s resolution MSC.55(66).

Bestämmelsen om översyn av räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning grundar sig på artikel 7 i direktivet om fartygssjukvård. Med stöd av ett bemyndigande i 17 § 6 och 7 punkten utfärdas närmare bestämmelser om livbåtarnas och räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning och översynen av dem genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

13 §. Undantag. Enligt 1 *mom.* kan Trafiksäkerhetsverket av särskilda skäl på ansökan bevilja undantag från de krav på fartygsapotekets innehåll som anges i 6 § 1 *mom.* Undantag beviljas inte för sådana läkemedel och sådan behandlingsutrustning som förutsätts då lasten innehåller farliga ämnen som avses i 6 § 2 *mom.* Undantag kan beviljas endast i enskilda fall. Undantag kan beviljas t.ex. om ett fartyg på grund av förestående dockning gör en enstaka resa som sträcker sig utanför trafikeringsområdet för fartygsklassen. Då är det inte ändamålsenligt eller ur redarens synvinkel rimligt att utrusta fartyget med läkemedel och behandlingsutrustning för en mer krävande fartygsklass på grund av en enda resa. Enligt förslaget är en förutsättning för beviljande av undantag att undantaget inte väsentligen försämrar fartygspersonalens möjlighet att få adekvat första hjälpen och sjukvård ombord.

I 2 *mom.* föreskrivs det om sökande av ändring i ett beslut som avses i 1 *mom.* Omprövning av Trafiksäkerhetsverkets beslut får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas

genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. I ändringsökandet har man beaktat de principer som ingår i regeringsproposition (RP 230/2014 rd) avseende utvidgande av förfarandet för begäran om omprövning och besvärstillstånd.

Enligt 3 mom. får ändring i ett beslut av Trafiksäkerhetsverket som anges i 1 mom. om en avgift som verket påfört sökas på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Bestämmelser om Trafiksäkerhetsverkets avgifter finns i kommunikationsministeriets förordning om Trafiksäkerhetsverkets avgiftsbelagda prestationer (722/2012).

14 §. Tillsyn och skyldighet att lämna uppgifter. I paragrafen föreskrivs det om tillsynen över efterlevnaden av den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den och om skyldigheten att lämna uppgifter. Enligt det föreslagna 1 mom. är tillsynsmyndigheterna Trafiksäkerhetsverket, arbetarskyddsmyndigheterna och tillsynsmyndigheterna för hälso- och sjukvården.

Trafiksäkerhetsverket ska utöva tillsyn över efterlevnaden av den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den i samband med de sjösäkerhetsbesiktningar som avses i 6 kap. i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg. Vid tillsynen ska det kontrolleras att fartyget har ett fartygsapotek som överensstämmer med dess fartygsklass och fartygspersonalens storlek, att fartygsapoteket förvaras på ett lämpligt sätt och att det förs läkemedelsjournal över användningen av det. Dessutom ska det utredas huruvida fartygsapoteket har genomgått översyn som det ska och att det har gjorts anteckningar om översynen i läkemedelsjournalen. Vid tillsynen kontrolleras också att befälhavaren och fartygsapoteksskötaren har tillräcklig utbildning för skötseln av fartygsapoteket enligt den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Trafiksäkerhetsverket kan utöva tillsyn över efterlevnaden av den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den också med stöd av bestämmelserna i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten.

Arbetarskyddsmyndigheten utövar tillsyn i samband med de inspektioner som avses i 8 § i lagen om fartygspersonalens arbets- och boendemiljö samt mathållningen ombord på fartyg och som arbetarskyddsmyndigheten måste utföra innan den ger Trafiksäkerhetsverket ett utlåtande för beviljande av ett i sjöarbetskonventionen avsett sjöarbetscertifikat. Arbetarskyddsmyndigheten kan utöva tillsyn över efterlevnaden av den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den också med stöd av bestämmelserna i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen.

Med tillsynsmyndigheter för hälso- och sjukvården avses Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, regionförvaltningsverken och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken utövar tillsyn över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet utövar tillsyn över läkemedelssäkerhet och apotekens verksamhet.

Enligt det föreslagna 2 mom. är Trafiksäkerhetsverket och arbetarskyddsmyndigheterna skyldiga att trots sekretessbestämmelserna på begäran till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken lämna ut sådana uppgifter om användningen av läkemedel och behandlingsutrustning samt om genomförda vårdåtgärder som är nödvändiga för utförandet av tillsynsuppgifter som föreskrivs för dem i övrig lagstiftning. Till Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet ska trots sekretessbestämmelserna lämnas ut de uppgifter om läkemedlen i fartygsapoteket och deras mängder samt läkemedelsanskaffningar till fartygsapoteket som är nödvändiga för tillsynen över apotek enligt läkemedelslagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Uppgifterna ska lämnas ut avgiftsfritt.

15 §. Fartygsapoteksförseelse. Den föreslagna lagen grundar sig på sjöarbetskonventionen och direktivet om fartygssjukvård. Direktivet innehåller minimikrav för förbättrad medicinsk behandling ombord. Då fartyg ut-

gör arbetsplatser med en mängd olika risker och bl.a. är geografiskt isolerade kräver de ombordanställdas säkerhet och hälsa enligt direktivet särskild uppmärksamhet. Därför bör fartyg ha tillräckliga förråd av läkemedel och behandlingsutrustning som hålls i god ordning och kontrolleras med jämna mellanrum så att de anställda kan få nödvändig medicinsk behandling till sjöss. Syftet med regel 4.1 i sjöarbetskonventionen är att säkerställa att sjöpersonal vid sjukdom får adekvat vård oberoende av om de befinner sig ombord eller i land. Syftet med bestämmelserna är att säkerställa att sjöpersonalen får en hälso- och sjukvård som så långt möjligt är jämförbar med den vård som allmänt finns tillgänglig för arbetstagare i land. Enligt standard A4.1(4a) ska alla fartyg medföra ett fartygsapotek, medicinsk utrustning och en medicinsk handbok vars innehåll ska föreskrivas och regelmässigt inspekteras av den behöriga myndigheten.

I den föreslagna lagen föreskrivs det om skyldigheter i anslutning till hälso- och sjukvård enligt sjöarbetskonventionen och direktivet om fartygssjukvård. En försummelse av skyldigheterna leder i värsta fall till att den som behöver första hjälpen eller sjukvård ombord dör. Därför är det motiverat att ta in en straffbestämmelse i lagen.

I paragrafen föreskrivs det om försummelse av efterlevnaden av vissa bestämmelser i lagen. En förutsättning för straffbarhet är att förfarandet har skett uppsåtligt. Gärningen ska enligt förslaget benämnas fartygsapoteksförseelse.

Enligt *1 punkten* ska det vara straffbart för redaren att inte enligt 5 § 1 mom. se till att fartyget har ett fartygsapotek i enlighet med den föreslagna lagen och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den eller att fartygets livbåtar och räddningsflottor har läkemedel och behandlingsutrustning i enlighet med den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdas med stöd av den. En försummelse är det fråga om exempelvis om redaren inte ser till att fartyget är utrustat med ett fartygsapotek enligt rätt fartygsklass och fartygspersonalens verkliga storlek eller om livbåtarna och räddningsflottorna inte är utrustade med läkemedel eller behandlingsutrust-

ning enligt den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdas med stöd av den.

Enligt *2 punkten* ska det vara straffbart för befälhavaren att inte enligt 5 § 2 mom. 1 punkten se till att fartyget har ett lämpligt fartygsapotek och att det sköts i enlighet med den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdas med stöd av den. En försummelse är det fråga om exempelvis om befälhavaren i strid med bestämmelserna i 6 § utrustar fartyget med ett fartygsapotek enligt fel fartygsklass eller felaktig personalstorlek. Om befälhavaren sköter fartygsapoteket själv, är det också hans eller hennes uppgift att enligt 7 § sköta om förvaringen av fartygsapoteket, första hjälpen-förpackningen, läkemedel och behandlingsutrustning och att enligt 9 § föra en läkemedelsjournal. Det ska vara straffbart att låta bli att följa dessa bestämmelser. Det ska också vara straffbart för befälhavaren att försumma skyldigheten enligt 5 § 2 mom. 4 punkten att överlåta läkemedel till personer som behöver dem eller skyldigheten enligt 5 punkten att ge första hjälpen och sjukvård till personer som behöver det. Dessutom ska det vara straffbart för befälhavaren att inte enligt 5 § 2 mom. 6 punkten se till att fartygets livbåtar och räddningsflottor utrustas med lämpliga läkemedel och lämplig behandlingsutrustning. Vidare ska det vara straffbart för befälhavaren att försumma skyldigheten enligt 5 § 2 mom. 7 punkten att se till att fartygsapoteket och läkemedlen och behandlingsutrustningen i livbåtarna och räddningsflottorna genomgår översyn i enlighet med 10–12 § i den föreslagna lagen.

Enligt *3 punkten* ska det vara straffbart för fartygsapoteksskötaren att försumma skyldigheten enligt 5 § 2 mom. 4 punkten att överlåta läkemedel till personer som behöver dem eller skyldigheten enligt 5 punkten att ge första hjälpen och sjukvård till personer som behöver det. Dessutom ska det vara straffbart för fartygsapoteksskötaren att inte sköta om förvaringen av fartygsapoteket, första hjälpen-förpackningen eller läkemedel och behandlingsutrustning enligt 7 § eller föra en läkemedelsjournal enligt 9 §.

För fartygsapoteksförseelse kan bötesstraff dömas ut. Böterna bestäms i enlighet med de allmänna bestämmelserna om böter, dvs. i praktiken som dagsböter.

16 §. Behörig domstol. I paragrafen föreskrivs det om den behöriga domstolen. I andra ärenden än de som avses i 13 § bestäms den behöriga domstolen enligt bestämmelserna i 21 kap. i sjölagen. Rättegångar i enlighet med den föreslagna lagen koncentreras därmed till behöriga sjörättsdomstolar.

17 §. Bemyndigande att utfärda förordning. I paragrafen föreskrivs det om vilka av de frågor som ingår i den föreslagna lagen som det får utfärdas närmare bestämmelser om genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Enligt *1 punkten* får närmare bestämmelser utfärdas om den överlåtelse av läkemedel som avses i 5 § 2 mom. 4 punkten och den användning av fartygsapoteket, läkemedlen och behandlingsutrustningen som avses i 8 § 1 mom.

Enligt *2 punkten* får närmare bestämmelser utfärdas om den i 5 § 3 mom. avsedda utbildning som det krävs att befälhavaren och fartygsapoteksskötaren har genomgått.

Enligt *3 punkten* får närmare bestämmelser utfärdas om det innehåll i fartygsapoteket som avses i 6 §, såsom de läkemedel och den behandlingsutrustning som ska finnas på fartyg i olika fartygsklasser, första hjälpenförpackningen och behövliga handböcker om första hjälpen och sjukvård.

Enligt *4 punkten* får närmare bestämmelser utfärdas om den förvaring av fartygsapoteket samt läkemedel och behandlingsutrustning som avses i 7 §.

Enligt *5 punkten* får närmare bestämmelser utfärdas om det förande av läkemedelsjournal som avses i 9 §.

Enligt *6 punkten* får närmare bestämmelser utfärdas om den översyn av fartygsapotekets samt livbåtarnas och räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning som avses i 10 och 12 § och om den kontrollista som avses i 11 §.

Enligt *7 punkten* får närmare bestämmelser utfärdas om de läkemedel och den behandlingsutrustning för livbåtar och räddningsflottor som avses i 12 §.

18 §. Ikraftträdande. I paragrafens *1 mom.* föreskrivs det om lagens ikraftträdande. Lagen avses träda i kraft våren 2015.

Genom den föreslagna lagen upphävs Sjöfartsstyrelsens beslut om fartygsapotek (Dnr 33/033/94), som utfärdades den 12 december 1994.

I *3 mom.* föreskrivs det att ett fartygs fartygsapotek och livbåtarnas läkemedel och behandlingsutrustning ska överensstämma med den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den vid den första översyn av fartygsapoteket som äger rum senast ett år efter att lagen har trätt i kraft. Räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning ska överensstämma med den föreslagna lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den vid den första periodiska service av räddningsflottorna som äger rum senast ett år efter att lagen har trätt i kraft.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Avsikten är att det genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet ska utfärdas närmare bestämmelser om överlåtelse och användning av läkemedel, befälhavarens och fartygsapoteksskötarens utbildning, fartygsapotekets innehåll, förvaringen av fartygsapoteket, läkemedlen och behandlingsutrustningen, förandet av läkemedelsjournal, översynen av fartygsapoteket och den kontrollista som ges över den samt livbåtarnas och räddningsflottornas läkemedel och behandlingsutrustning och översynen av dem.

3 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft våren 2015.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I den föreslagna lagen regleras grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt ärenden som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lagstiftningen på lagnivå. Vid beredningen av lagen har grundlagens grundrättighetsbestämmelser beaktats.

Översynen av fartygsapoteket enligt 10 § i den föreslagna lagen är en offentlig förvaltningsuppgift. Enligt bestämmelsen ska över-

synen av fartygsapoteket i Finland utföras av en legitimerad provisor. Enligt 124 § i grundlagen kan en offentlig förvaltningsuppgift anförtros någon annan än en myndighet endast genom lag eller med stöd av lag om det är nödvändigt för att uppgiften ska kunna skötas ändamålsenligt och grundrättigheterna, rättsskyddet eller andra krav på god förvaltning inte äventyras. Den legitimerade provisor som utför översynen av fartygsapoteket föreslås vara berättigad att utföra översyn endast av sådana uppgifter gällande mängden läkemedel och behandlingsutrustning som är nödvändiga för att översynen ska kunna genomföras. Därför kan det inte anses vara fråga om betydande utövning av offentlig makt. De legitimerade provisorer som utför översyn av fartygsapotek arbetar i regel inom den privata sektorn, varför även andra än personer i tjänsteförhållande bör ha rätt att utföra översyn. Enligt paragrafen tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar på den legitimerade provisor. Om det skadeståndsansvar som hör samman med översynen föreskrivs i skadeståndslagen.

Enligt grundlagsutskottets ställningstagande är det på grund av 124 § i grundlagen inte längre nödvändigt att i lagar hänvisa till allmänna förvaltningslagar eftersom bestämmelser i dem som gäller tillämpningsområde, definition på myndigheter eller skyldighet att språkligt betjäna enskilda numera också tillämpas på enskilda som sköter offentliga förvaltningsuppgifter. Av denna anledning kan den offentliga förvaltningsuppgiften anförtros någon annan än en myndighet.

Den läkemedelsjournal som avses i 9 § i den föreslagna lagen innehåller patientuppgifter som är känsliga personuppgifter. I samband med den i 10 § avsedda översynen och den i 14 § avsedda tillsynen ska överlämnandet av dessa uppgifter granskas enligt de krav som följer av det i grundlagens 10 § 1 mom. föreskrivna skyddet av privatlivet och skyddet av personuppgifter. Den som utför översyn av fartygsapotek är berättigad att trots sekretessbestämmelserna få endast upp-

gifter om mängden läkemedel och behandlingsutrustning som är nödvändiga för utförandet av översynen. Personuppgifter ingår inte i dessa uppgifter. Enligt den föreslagna 14 § är Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken trots sekretessbestämmelserna berättigade att få endast sådana uppgifter om användningen av läkemedel och behandlingsutrustning och genomförda vårdåtgärder som är nödvändiga för utförandet av tillsynsuppgifter som föreskrivs för dem i övrig lagstiftning. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet är berättigad att få endast nödvändiga uppgifter om läkemedlen i fartygsapoteket och deras mängder samt läkemedelsanskaffningar till fartygsapoteket. Personuppgifter ingår inte i dessa uppgifter. Bestämmelserna är formulerade så att de är tillräckligt exakta och noga avgränsade. Med beaktande av att personuppgifter och uppgifter om läkemedel och behandlingsutrustning ska hållas isär är bestämmelserna i 10 och 14 § inte problematiska med tanke på grundlagens 10 § 1 mom.

Enligt 13 § kan Trafiksäkerhetsverket av särskilda skäl i enskilda fall bevilja undantag från de krav på fartygsapotekets innehåll som anges i 6 § 1 mom. Förutsättningen är dessutom att undantaget inte väsentligen försämrar fartygspersonalens möjlighet att få adekvat första hjälpen och sjukvård ombord. Beviljandet av undantag har avgränsats till fartygsapotekets innehåll varmed i praktiken avses läkemedel och behandlingsutrustning i fartygsapoteket. Avsikten är att bestämmelsen tillämpas endast undantagsvis i enskilda fall och att undantaget inte väsentligen får försämma fartygspersonalens möjlighet att få adekvat första hjälpen och sjukvård ombord. Härigenom är bestämmelsen inte problematisk med tanke på grundlagens 6 § om jämlikhet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om fartygsapotek

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att fartygspersonal har möjlighet att få adekvat första hjälpen och sjukvård ombord vid sjukdoms- och olycksfall.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på finska fartyg där det arbetar fartygspersonal.

Denna lag tillämpas inte på

1) försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets fartyg som inte regelbundet används i allmän trafik för transport av passagerare eller last,

2) fartyg med en längd på högst 10 meter som används inom industrianläggningars tydligt avgränsade hamnområden,

3) fartyg med en längd på högst 10 meter som inte används i allmän trafik för transport av passagerare, regelbunden transport av last eller bogsering,

4) fartyg som används för frivillig sjöräddningsverksamhet som inte är kommersiell verksamhet,

5) vajerfärjor,

6) hyresbåtar,

7) nöjesfartyg och fritidsbåtar.

3 §

Definitioner

I denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den avses med

1) *fartygspersonal* personer som arbetar ombord på ett fartyg; med fartygspersonal

avses inte lotsar, personer som utför tillfälliga kontroll- eller serviceuppgifter eller andra motsvarande uppgifter ombord på ett fartyg eller personer som endast utför arbete ombord på fartyg vid kaj,

2) *redare* den som äger eller hyr hela fartyget eller någon annan fysisk eller juridisk person som ensam eller tillsammans med andra personer utövar faktisk beslutanderätt på fartyget,

3) *farliga ämnen* sådana ämnen som på grund av sin explosions-, brand-, smitto- eller strålningsfarlighet, giftighet, frätande verkan eller annan motsvarande egenskap kan medföra skada för människor, miljön eller egendom; med farliga ämnen avses även farliga blandningar, föremål, redskap, varor och tomma förpackningar som innehåller ett farligt ämne,

4) *inrikes fart* trafik mellan finska hamnar; med inrikes fart jämställs fart via Saima kanal och därtill direkt anslutna ryska vattenområden till Viborg samt fart mellan Vichrevoj och Viborg.

4 §

Fartygsklasser

I denna lag delas fartygen in i fartygsklasser enligt följande:

1) till fartygsklass A hör fartyg som går i trafik längre ut än fartygsklasserna B, C och D,

2) till fartygsklass B hör fartyg som går i trafik på högst 150 sjömil avstånd från närmaste hamn med tillräcklig medicinsk utrustning i ett EU-medlemsland eller Norge; till fartygsklass B hör också fartyg som går i trafik på högst 175 sjömil avstånd från närmaste hamn med tillräcklig medicinsk utrustning i ett EU-medlemsland eller Norge,

om fartyget fortlöpande befinner sig inom räckvidden för helikopterräddning,

3) till fartygsklass C hör fartyg som går i trafik på högst 50 sjömil avstånd från närmaste hamn med tillräcklig medicinsk utrustning i ett EU-medlemsland eller Norge,

4) till fartygsklass D hör fartyg i inrikes fart.

5 §

Redarens, befälhavarens och fartygsapoteksskötarens skyldigheter

Redaren ska se till att fartygets fartygsapotek och livbåtarnas och räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning överensstämmer med denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

Befälhavaren ska

1) se till att fartyget har ett lämpligt fartygsapotek och att det sköts i enlighet med denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag,

2) avgöra om det behöver skaffas mer läkemedel och behandlingsutrustning till fartygsapoteket än vad som anges i bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag; av läkemedel som klassificeras som narkotika och läkemedelspreparat som i huvudsak påverkar centrala nervsystemet får i fartygsapoteket dock inte finnas större mängder än vad som anges i bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag,

3) vid behov och på basis av läkemedelsordination se till att det till fartygsapoteket skaffas också andra läkemedel och annan behandlingsutrustning än de som anges i bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag,

4) vid behov överlåta läkemedel till personer som behöver dem,

5) ge första hjälpen och sjukvård till personer som behöver det,

6) se till att fartygets livbåtar och räddningsflottor utrustas med lämpliga läkemedel och lämplig behandlingsutrustning,

7) se till att fartygsapoteket och livbåtarnas och räddningsflottornas läkemedel och behandlingsutrustning genomgår översyn i enlighet med 10—12 §.

Ett däcksbefäl eller en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som hör till fartygspersonalen (*fartygsapoteksskötare*) ska sköta de uppgifter som avses i 2 mom. 4 och 5 punkten samt 7 och 9 §, om befälhavaren har delegerat nämnda uppgifter till någondera av dem. Befälhavaren och fartygsapoteksskötaren ska ha tillräcklig utbildning för skötseln av uppgifterna.

6 §

Fartygsapotekets innehåll

Fartygsapoteket ska innehålla läkemedel och behandlingsutrustning som bestäms utifrån fartygsklass och fartygspersonalens storlek, en första hjälpen-förpackning, en läkemedelsjournal, behövliga handböcker för första hjälpen och sjukvård som ges på fartyget samt denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

I fartyg som transporterar farliga ämnen ska det finnas sådana läkemedel och sådan behandlingsutrustning som lasten förutsätter och med hjälp av vilka direkta eller indirekta skadeverkningar av de farliga ämnena kan förebyggas eller behandlas.

7 §

Förvaring av fartygsapoteket, första hjälpen-förpackningen, läkemedel och behandlingsutrustning

Fartygsapoteket ska förvaras låst. Första hjälpen-förpackningen ska förvaras utom räckhåll för utomstående i ett tydligt märkt utrymme därifrån den snabbt kan tas fram. Läkemedel och behandlingsutrustning ska finnas i lämpliga förpackningar och förvaras på behörigt sätt.

8 §

Användningen av fartygsapoteket

Fartygsapoteket är i första hand avsett för fartygspersonalen. I fall som kräver brådsakande vård får läkemedel och behandlingsutrustning också användas för vård av passage-

rare eller andra som befinner sig ombord på fartyget.

Vid osäkerhet om huruvida en vårdåtgärd är lämplig ska läkare rådfrågas. Om avsikten är att ge en person läkemedel med påskriften ”endast enligt läkares föreskrift”, ska läkare om möjligt också rådfrågas.

9 §

Läkemedelsjournal

Över fartygsapotek på fartyg som hör till fartygsklasserna A, B och C ska det föras en läkemedelsjournal där det ska antecknas alla anskaffningar till fartygsapoteket, de läkemedel som har lämnats ut och de vårdåtgärder som har genomförts samt de läkemedel och den behandlingsutrustning som har avlägsnats från apoteket. Personuppgifter och uppgifter om läkemedel och behandlingsutrustning ska hållas isär. Anteckningarna i läkemedelsjournalen ska göras på det arbetspråk som används på fartyget. Journalföringen ska ske så att de uppgifter som antecknats i den bibehålls hela och oförändrade.

Läkemedelsjournalen ska bevaras minst fem år efter att den sista uppgiften antecknades i journalen. Läkemedelsjournalen ska förvaras i anslutning till fartygsapoteket.

På sekretessen för uppgifterna i läkemedelsjournalen tillämpas vad som föreskrivs om sekretessbelagda uppgifter i journalhandlingar i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992).

10 §

Översyn av fartygsapoteket

Fartygsapoteket på fartyg som hör till fartygsklasserna A, B och C ska genomgå en översyn minst en gång om året och fartygsapoteket på fartyg som hör till fartygsklass D med minst tre års intervall för säkerställande av att det uppfyller kraven i denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag.

Översynen av ett fartygsapotek utförs av en provisor som har legitimerats i Finland.

Trots sekretessbestämmelserna ska de uppgifter om mängden läkemedel och behandlingsutrustning ur läkemedelsjournalen som är nödvändiga för utförandet av översynen lämnas ut till den legitimerade provisor som utför översynen av fartygsapoteket. Översynen ska antecknas i läkemedelsjournalen.

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på den legitimerade provisor som utför översyn av fartygsapoteket när han eller hon utför den i 1 mom. avsedda offentliga förvaltningsuppgiften. Om skadeståndsansvar föreskrivs i skadeståndslagen (412/1974).

11 §

Kontrollista

Den legitimerade provisor som utför översyn av ett fartygsapotek ska ge en kontrollista som ett intyg över godkänd översyn. För fartyg i inrikes fart ska kontrollistan vara på finska eller svenska och för fartyg i internationell fart ska den vara på engelska.

Kontrollistan ska förvaras i anslutning till fartygsapoteket.

12 §

Livbåtars och räddningsflottars läkemedel och behandlingsutrustning och översyn av dessa

I varje livbåt och räddningsflotte på fartyget ska det finnas lämpliga läkemedel och lämplig behandlingsutrustning.

Läkemedel och behandlingsutrustning i livbåtar ska genomgå översyn i samband med översynen av fartygsapoteket. På översynen tillämpas vad som föreskrivs om översyn av fartygsapotek i 10 och 11 §.

Läkemedel och behandlingsutrustning i räddningsflottar ska genomgå översyn i samband med den periodiska servicen av räddningsflottarna. Översynen ska utföras av den som utför den periodiska servicen av räddningsflottarna.

13 §

Undantag

Trafiksäkerhetsverket kan av särskilda skäl i enskilda fall på ansökan bevilja undantag från de krav på fartygsapotekets innehåll som anges i 6 § 1 mom., förutsatt att undantaget inte väsentligen försämrar fartygspersonalens möjlighet att få adekvat första hjälpen och sjukvård ombord.

Omprövning av ett i 1 mom. avsett beslut som meddelats av Trafiksäkerhetsverket får begäras hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Ett beslut som har meddelats med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Ändring i en avgift som Trafiksäkerhetsverket påfört för ett beslut som avses i 1 mom. söks på det sätt som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

14 §

Tillsyn och skyldighet att lämna uppgifter

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av Trafiksäkerhetsverket, arbetarskyddsmyndigheterna och tillsynsmyndigheterna för hälso- och sjukvården.

Trafiksäkerhetsverket och arbetarskyddsmyndigheterna är skyldiga att trots sekretessbestämmelserna på begäran till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och regionförvaltningsverken lämna ut sådana uppgifter om användningen av läkemedel och behandlingsutrustning samt om genomförda vårdåtgärder som är nödvändiga för utförandet av tillsynsuppgifter som föreskrivs för dem i övrig lagstiftning. Trots sekretessbestämmelserna ska till Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet lämnas ut de uppgifter om lä-

kemedlen i fartygsapoteket och deras mängder samt läkemedelsanskaffningar till fartygsapoteket som är nödvändiga för tillsynen över apotek enligt läkemedelslagen (395/1987) eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Uppgifterna ska lämnas ut avgiftsfritt.

15 §

Fartygsapoteksförseelse

Den som uppsåtligen

- 1) försummar redarens omsorgsplikt enligt 5 § 1 mom.,
- 2) försummar befälhavarens omsorgsplikt enligt 5 § 2 mom. 1 eller 4—7 punkten, eller
- 3) försummar fartygsapoteksskötarens skyldighet enligt 5 § 3 mom.

ska för *fartygsapoteksförseelse* dömas till böter.

16 §

Behörig domstol

Den behöriga domstolen för andra ärenden än de som avses i 13 § och som ska behandlas enligt denna lag bestäms enligt bestämmelserna i 21 kap. i sjölagen (674/1994).

17 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) den överlåtelse och användning av läkemedel som avses i 5 § 2 mom. 4 punkten och 8 § 1 mom.,
- 2) den utbildning som avses i 5 § 3 mom.,
- 3) det innehåll i fartygsapoteket som avses i 6 §,
- 4) den förvaring av fartygsapoteket samt läkemedel och behandlingsutrustning som avses i 7 §,
- 5) det förande av läkemedelsjournal som avses i 9 §,
- 6) den översyn av läkemedel och behandlingsutrustning i fartygsapoteket samt i livbå-

tarna och räddningsflottarna som avses i 10 och 12 § samt den kontrollista som avses i 11 §,

7) de läkemedel och den behandlingsutrustning för livbåtar och räddningsflottar som avses i 12 §.

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs Sjöfartsstyrelsens beslut om fartygsapotek (Dnr 33/033/94).

Ett fartygs fartygsapotek och livbåtarnas läkemedel och behandlingsutrustning ska överensstämma med denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag vid den första översyn av fartygsapoteket som äger rum senast ett år efter att denna lag har trätt i kraft. Räddningsflottarnas läkemedel och behandlingsutrustning ska överensstämma med denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den vid den första periodiska service av räddningsflottarna som äger rum senast ett år efter att denna lag har trätt i kraft.

Helsingfors den 4 december 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Social- och hälsovårdsminister *Laura Rätty*